

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12—pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SÁNDOR.

SZENTHÁROMSÁG

Egyszer egy esztendőben állunk meg a Szentháromság gondolatánál a szószéken — ha ugyan megállunk, mert az utóbbi időben a Szentháromság vasárnapjának megünneplése kezd lassanként elszürkülni mind a gyülekezetek, mind a lelkipásztorok életében. A hétköznapi ember számára az egy Isten három személye önmagában való ellentmondás, a hétköznapi keresztyén pedig egyszerűen csak azért fogadja el azt a tant, mert valamikor megtanították rá. Nem gondolkodik el rajta, elteszi az elintézhetetlen és megfejthetetlen problémák közé.

Az egyháznak azonban kötelessége, hogy szóljon róla.

A Szentháromság tana nem annyira filozófiai spekuláció, mint inkább tapasztalat eredménye. Az őszövétségi zsidóság csak egy Istenben hitt, ezt liturgikus imájában kifejezésre is juttatta, akárcsak a mohamedán. Az egy Isten számukra a világ teremtője és gondviselője volt, aki kijelentette magát a természetben és különösképpen a választott nép történelmében. Ez volt a transcendentális Isten: Isten a világ és ember felett. A tanítványok azonban Jézussal való közösségükben megismerkedtek Istennek egy másik fogalmával is, azzal, aki velük volt, Krisztussal. Először Krisztust esupán embernek látták, később ráeszméltek az Istennel való összeköttetésére, istenségére. Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia! Ekkor már különbséget kezdtek lenni a transcendentális és az inkarnált Isten között. Pünkösd után pedig megérezték a Lélek jelenlétét, az új hatalmat, világosságot és tisztaságot, ami addig csak Krisztus tulajdona volt, azután pedig az övék és a keresztyén közösségé. Így született meg tehát Istennek új tapasztalása: az immanens Isten. Ugyanannak az isteni lénynek háromféle megtapasztalása volt: Atya, Fiú, Szentlélek.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a megtapasztalást régi kor nyelvében őriztük meg és hoztuk át a mai beszédbe. Istennek három személyéről van szó. Ma személy szó alatt személyiséget és egyént értünk, az őskeresztyén gondolkodás szótárában azonban a személy szó elsősorban szerepet jelentett, olyan szerepet, mely a drámában áll ki a világ elé és mutatja meg a benne rejlő életet. A keresztyén gondolkodók ehhez a fogalomhoz ragaszkodtak, amikor az Isten három személyéről

beszéltek: Isten egy személy, azonban kinyilvánítására három életmódot használ. A Szentháromság litka továbbra is megmarad számunkra, mivel az isteni természetben rejlő örök háromságot megmagyarázni nem tudjuk. Istent, ha nem térben, de időben tapasztaljuk meg, az örök, transcendens valóság felfogása azonban mindig túlnőtt az emberi gondolkodás keretein. Meg kell értenünk, hogy ha az élet rendjében minél magasabbra lépünk és tekintünk, annál bonyolultabb lesz az organizmus is. A létezés létráján az egyszerű életforma nem jent, hanem lenn található.

A theologusok beszélnek arról, hogy az Istennek szükség volt így kifejezni magát. Isten magában mindazt tartalmazza, amit a személyiség keretein belül megtalálhatunk, többet tehát, mint szürke magányt. A személyiségnek mindig szüksége van valaki másra, hogy kifejezhesse és megértethesse magát, hogy maga is tökéletessé lehessen. A legszomorúbb életforma a magány, akár fenn az égben, akár a börtön egyes zárkájában. Istenben a jánosi theologia gondolkodása szerint is már a kezdetben ott volt az Ige, mely a Világosság volt.

Növendékeinket pedig a természeti világból vett analógiákkal visszük közelebb a Szentháromság hatalmas rendszerének jobb megközelítéséhez. Beszélünk a víz három halmazállapotáról és szólunk a világosságról, mely szín, hőség és fény összetétele, a Szentháromsághoz azonban sem így, sem úgy nem lehet eljutni, hanem csak megtapasztalás útján, amikor az egy Isten magát számomra kijelenti és a gyarló emberi szív a végtelent önmagába próbálja beolvasztani és felfogni. A Lélek jön legelőször, ismeretlen utakon, mint a szél és hatalmába ejt. Felégeti mögöttem a hidakat, új országban vagyok, és itt ismerkedem meg a Fiúval. Addig csak arképeit nézegettem. És a Fiún keresztül jutok el az Atyához. Máshogyan nem. Amint válaszolunk az Isten hívására, lassan megtelünk a Szentháromsággal, fokozatos tapasztalatból olvadva át az egyellenegybe, a legfelsőbb és legvakmerőbb tapasztalásba: Isten bennünk él és nem mi éljük már az életet.

Hogyan mondta Kempis Tamás: „A megújult ember, aki az Atya hatalmát érzi át, akinek a Fiú bölcsesség, megigazulás és megváltás lett, akinek szívében a Lélek szeretete ömlött szét, érti meg igazán a Szentháromság keresztyén tanítását.”

Farkas Pál.

Ifjúságunk és a szellemi pályák

Korunkban egyre növekszik az a panasz, hogy a fiatalságunk zömét nem érdeklik a szellemi pályák. A gép és az anyag számtalan formában hódít és hatalma alatt tartja a magyar fiatalságot és vele együtt az átalakuló Európa, sőt az egész emberiség ifjú nemzedékét. Hallgassunk most arról, hogy a művelődésbölcselek ebben a jelenségben határozott válságot látnak; ellenben arra gondoljunk, hogy ifjúságunk életszemlélete s lelki egyensúlya veszélyben forog, ha a jelenlegi anyagi-gépi művelődés, ismeretkörök, életpályák olyan mértékben vonják el a szellemi pályáktól fiataljainkat, mint manapság. Ez a veszély, hogy az életszemlélet merev, egyoldalú, földi, szűk keretű, ha az anyag és a gép az emberi javak és boldogság főalakja. Ugyancsak veszélyes, ha az anyagi s a gépies jelenben a legifjabb nemzedék nagyobbik része, vagy csak jelentős hányada megelégedik a szellemi javakkal. A nemzeti élet, valamint az egyéni békeség és boldogság előbb-utóbb tönkremegy, amikor egy-egy nemzedék jórésze az anyag és a gép rabja. Félelmes veszedelem és kárhözátos kockázat tűnik a keresztyén szemlélő elé, amikor az anyag szolgálata és szolgálai terjedését látja. A külső haladás mögött üres szölamok, csökevény lélek, önáltatás húzódik meg. Krisztus kérdése az ítélet: „mit használ az embernek, ha mind e világot megnyeri is, ő magát pedig elveszti, vagy magában kárt vall?” (Lukács 9: 25.)

1.

Esetről-esetre haladó bizonyítás nélkül is világos, hogy az a nemzedék, amely kellő tapasztalat nélkül vezető eszméjének az anyagi gondolatot és eszközének a gépet választotta, sajátmagának és különböző emberi közösségének árt. Boldog, békességes családi kapcsolat, nyugodt, munkás társadalmi élet, egységes, erős nemzeti arcvonal, egyoldalú, alacsonyrendű világszemlélet nem nyugodhat. Lehet ugyan látszólagos eredményeket elérni, ideig-óráig termelni, küzdeni, tán áldozni is, de a próbák alatt összetörik a lélek, ha nem Istenre, hanem valami, vagy valaki másra épít. Állandó igazság, amelyet a történelem szemléltet. Jelenünk és a mult igazolja, hogy Krisztus idézett kérdésének ítélete igaz. Sőt! Egyedül igaz. Egyének, családok, nemzedékek, nemzetek sorsa felett ez az evangéliumi megállapítás örökérvényű.

Kisebbitjük az anyagi világ és javak értékét, ha megvalljuk, hogy nem elsőrendűek? Ha az Ige alapján hisszük és hirdetjük, hogy első a Lélek és a javai? Az Anyaszentegyház léte s bizonyágtétele a Lélek áldását állítja a testtel szemben. A „testnek cselekedetei”-vel tökéletesen ellenkeznek a „Lélek gyümölcsei”, amelyek az apostoli Ige szerint: a szeretet, az öröm, a békesség, a béketűrés, a szíveség, a jóság, a hűség, a szelídség, a mértékletesség (Galata 5: 22). Ahol az anyagiasság az úr, nem található meg a lelki gyümölcsök és ahol a Lélek uralkodik, elmaradoznak a durva testi bűnök. Ismerjük el, hogy a bűnbánó, Isten után vágyakozó ember vagy emberi nemzedék boldog nem az anyag és az anyagi

elvek, hanem a Lélek gyümölcsei szerint. Tudjuk, mert erre tanít bennünket Isten!

2.

Közismert tény, hogy ifjúságunk, nem érdeklődik kellő mértékben a szellemi pályák iránt, mivel a szellemi javak értékét nem becsüli eléggé. Mondhatják egyesek: a korszellem hatása. Hiba a megállapítás. A korszellemet az ember maga képviseli s nem a közvélemény, hanem az ember maga a felelős. Ismételtetik, a történelmi kényszerhelyzetből következik, hogy az ifjúságot jobban megragadja a diadalmas, távolságot legyőző gép, az alakítható anyag, mint a szellem maradandó alakjai s alkotásai. Általánosítanak, hogy mindenütt, a nyugateurópai kultúrkörön belül a fiatalság korunkban a „technica” s a „materia” bűvkörében él. De arról sem feledkeznek el, hogy ha az atyák nemzedéke a szellemi pályákat jobban értékeli — ha helyes ez a tétel —, a „fiak nemzedéke”, pusztán a nemzedéki ellentét kedvéért, viszont az anyagi-gépies művelődés híve. Kétségtelen, hogy az „átlagfiatal” korunkban szenvedélyesen érdeklődik az anyagi értékek iránt, szívesen választja azokat az életpályákat, amelyek több jövedelmet ígérnek és hoznak. Kortünet? Nemzedéki állásfoglalás? Történelmi valóság? Művelődési körünk, vagy nemzedékük jelensége? Együttesen valamennyi s mégis több ezeknél. Valóságos szembehelyezkedés Isten Igéjével. Különösen akkor, amikor egész életcélja egyedül a pénzkeresés vagy a gépi rabszolgaság, amelyben az ember maga is géppé alacsonyul le. Még arra is kell utalnunk, hogyha egy nemzedék tömege egyoldalúan érdeklődik s az anyagra építi jövőjét, feltétlen elveszti hitét, bomlasztja a nemzeti művelődésének legjellemzőbb javait, amelyek szellemi természetűek. Vitan felüli igazság ugyanis, hogy a szervetlen-anyagi világban és ért a világért élő nemzedék alacsonyabb színvonalú, mint a szerves-szellemi kozmoszban működő s küzdő generáció. A csökkent szellemi érdeklődés a szellemiek iránt a tömegnek éppen úgy árt, mint az egyének. S a jelen és a jövőt sötétnek látjuk, ha Spengler civilizációs „fausti” embere, vagy Keyserling „soförtípusa” lesz benne az úr. A jelenünk és jövőnk jó jele ugyanis az anyagi s a szellemi javakat értékük szerint becsülő, ezeket Isten akarata szerint használó ember képén ragyog fel.

3.

Mit tehetünk fiatalságunk érdekében, hogy mai, a technokráciába vezető irányból a kívánatos szellemi, legalább is szellemibb pályákra forduljon figyelmük? Az első, hogy a fiatalságot felelős szülő s nevelő jobban becsülje a szellemi pályákat, a szellemi értékeket, mint általában szoktuk. Hiba mondogatja az atya, a tanító, a tanár, a lelkipásztor, a politikus, vagy a társadalomban sokat szereplő tekintély: „Fiatalság a szellemi pályákra!”, ha ugyanezek a nevelői tekintélyek a dús anyagi javakra áhítoznak és szomorú szavakban sajnálják, hogy nem „jobban jövedelmező” ipari, kereskedelmi vagy mérnöki szakon helyezkedtek el annak idején. Pompás szeme van a fiatalságnak és azonnal felfedezi, ha a nevelő csak színből, de nem szívből szól hozzá!

Külön az egyházi munkások (köztük a lelkipásztor) felelőssége s példája kiemelkedő. Mert az Anyaszentegyházunk és nemzetünk veszélyesnek tartja a fiatalság anyagi jellegű pályákra való tömeges jelentkezését, a lelkipásztor nem mondhat még szűk körben sem ilyeneket: „Bárcsak sosem jutott volna eszembe, hogy lelkipásztor legyek!” El kell némulni a lelkipásztori körökben olyan sokszor hallott, keserű s vádló kijelentéseknek: „Fiamat nem adom papnak! Bármi lehet belőle, csak lelkipásztor nem!” Ellenkezőleg szóljunk és még előbb: ellenkezőleg éljünk. Mivel hivatása lelki, lelkipásztoré a legszellemibb pálya. A szellemi javak, élet, munka kínál kínál olyan örömet, boldogságot, mint a lelkipásztornál? Ki szólhat a szellemi pályáról, a szellemi értékekről több és teljesebb joggal, mint éppen a lelkipásztor? Beszéde viszont legyen biztos, példás, bizonyoságtévő, amelynek aranyfedezete legyen az élete. Sokat használ az a nevelői példa, amikor a gyülekezet fiatalsága előtt a lelkipásztor családján, élén a lelkipásztorral érti s értékeli a szellem ügyét. Ehhez azonban szükséges, hogy a lelkipásztor s a lelkipásztor családjának szeresse Isten Igéjét. Ez alatt érti s értékeli szellemi javait, amelyeket *Hartnacke* igazol alapos művében, a *Naturgrenzen geistiger Bildung*-ban (Leipzig, 1930). Számos megállapítása közül itt csak azt idézem, hogy a lelkészgyermek átlagos intelligencia-hányadosa a legmagasabb. Míg a lelkészgyermekéi 121,2 átlaghányadossal vezetnek, a jogászgyermekéinél, akik közvetlen a lelkészgyermek mögött vannak: 120, a tanítógyermekéinél 116, a vegyészgyermekéinél 115, a bankhivatalnokgyermekéinél 111,7, a művészek és írók gyermekéinél viszont 110,9 az említett intelligencia-hányados. (L. az idézett könyv 37. lapját.)

A lelkipásztor és vele együtt a nevelői foglalkozásúak gyermekéinek szellemi értéke magas. Öntudatunkat, felelősségünket emeli ez a tény. Így a fokozott felelősséggel végzett hivatásunk, erről szóló bizonyosságunk és példánk növeli a fiatalság szellemi pályák iránti érdeklődését és jó segítség a válságos viszonyok között. Hitünkben és nemzeti kötöttségünkben következik, hogy tudjuk és teljesítjük ezt a feladatunkat!

Naranesik Imre.

I R O D A L O M

Magamról. Dr. Ravasz László dunamelléki püspök theologiai önéletrajza június elején jelenik meg a Református Theologusok Munkaközösségének kiadásában. Előjegyzési ára: a Munkaközösség tagjainak június hó 15-ig 3-20 P, másoknak 4-20 P. E theologiai önéletrajz nagyszerű betekintést nyújt a magyar reformátusság vezető egyéniségének egész eddigi szellemi és tudományos fejlődésébe. Hatvanadik életévének betöltése alkalmával az egyház legkiválóbb képviselői igyekeztek felvázolni Ravasz László igehirdetői, theologiai, általában: szellemi fejlődését. Most ő maga mondja el, milyennek látja eddigi önmagát és fejlődését. E néhány ívből rendkívül sokat tanulhat és igen meggazdagodhat minden olvasója. E theologiai önéletrajz megrendelhető leve-

lezőlapon, vagy pedig az előjegyzési árnak a 49,801. sz. postatakarékpénztári csekkszámára történő befizetés útján a Coetus Theologorum — Református Theologusok Munkaközösségének főtákkari hivatalánál, Debrecen, 10., Központi Egyetem.

Az Egyháztörténet 1943. évi 4. füzeté igen gazdag tartalommal megjelent. Lapunk az eddigi számaikat részletesen ismertette, most csak az új szám tartalmi ismertetésére szorítkozunk.

Az első hazai protestáns püspökök egyházalkotmányi helyzetéről ír Dr. Miklós Ödön, a debreceni egyetem új magántanára. — „A magyar napraforgóvirág” címmel Esze Tamás írt egy érdekes és értékes cikket Drexelius jezsuita (XVII. század) könyveinek magyar és református hatásáról. — Gárdonyi Albert a reformáció sorsát ismerteti a XVIII. századi városainkban. — Klein Gáspár a múlt számban megkezdett cikkét folytatja: az államtanács állásfoglalása a protestánsok külföldi iskoláztatásával szemben II. József, II. Lipót és Ferenc király korában. Majd Kisebbségi Közlemények és Adattár rovat után a gyöngyösi református egyházközség levéltárát ismerteti Bán Imre és a gyöngyösi református egyházközség török iratait adja Fekete Lajos. — Gazdag könyvismertetés, Hirmondó, német- és francianyelvű tartalmi ismertetés zárja a 160 oldalas, igen értékes kötetet.

Az Egyháztörténet első évfolyama immár teljes. Ez az évfolyam minden olvasója előtt bizonyosság arra, hogy megfelelt mindegyik ígéretnek és jogos váradalomnak és kezesség arra, hogy a jövőben is nélkülözhetetlen lesz mindazok számára, akik református egyházunk multja iránt komolyan érdeklődnek. A lap megrendelhető Budapest, Ajtósi Dürer-sor 33. sz. cím alatt. Sz. G.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

Kiss Antal lelkésztestvérünk, az Országos Református Szeretetszövetség titkára, missziói útja alatt a csongrád-szegvár—mindszenti társaságokban járt. Áldozócsütörtökön Mindszenten, máj. 21-én, vasárnap pedig Csongrádon ismertette istentiszteletek keretében a Szeretetszövetség áldásos munkáját és célkitűzéseit. Munkálkodásának áldott eredményét elősegítette az ottani gyülekezet páratlan áldozatkészsége, amennyiben e szórványok nélküli 560 lelkes társaságokban 813 pengő gyűlt be a Szeretetszövetség részére. Lélekszám szerint ez 1-46 pengőt jelent, országos viszonylatban is példát mutató és ritka eredményt. Dícséri egyben ez az eredmény Csák József ottani lelkésztestvérünk agilitását, ki hűség és fáradhatatlan pásztora az ő kis nyájának.

Szolgáljon ez buzdításul arra nézve, hogy ott, ahol a Lélek működik, még a nyomorúság és a megpróbáltatások között sem alszik ki az áldozatkészség tüze, hanem csodát tud varázsolni a kölcsönös teherhordozás missziójában s az Úr kicsinyei gondjainak felvételében.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

A nagyszalontai Református Leányszövetség május 14-én a városi kultúrházban jólsikerült anyáknapjára rendezett, gazdag alkalmi műsorral. Bár belépődíj nem volt, az önkéntes adományokból begyűlt bevételből 563 pengőt tudott a bombakárosultak javára beküldeni.

A Kollégium felsegítésére történt megajánlások és befizetések

Postatakarékpénztár útján 1944 március 6—április 12-ig.

Sárközi Lajos lelk., Sz.-németi, 1944-re	50— (150—)
Dr. Farkas Pál lelk., Debrecen	65— (173—)
Fodor József lelk., Fugyivásárhely	25— (400—)
Községi előjáróság, Tiszaföldvár	100— (100—)
Református egyház, Rév	15— (45—)
Kulesár Andor lelkész, Rév	25— (75—)
Ref. egyház, Füzesgyarmat (1944 márc. 5-i ünnepély jövedelméből)	184·58 (184·58)
Ref. leányegyesület, Füzesgyarmat	100— (100—)
Levente Egyesület, Füzesgyarmat	50— (50—)
Vargha Béla gyógyped. tanár, Debrecen	5— (195—)
Ref. lelkészi hivatal, Ilk	75— (135—)
Orbán Elek lelkész, Ilk	20— (60—)
Ór: Vass János lelkész	15— (60—)
„ v. Sepsy Károly ig. tanító	10— (40—)
„ Pethő Zsigmondné tanítónő	10— (40—)
„ Nyíri László tanító	10— (40—)
„ Ref. egyház	15— (60—)
Kovács Kálmán min. tan., Debr., ápr.—jún.	15— (225—)
Ref. Tantestület, Hajdúszovát	29·05 (327·05)
Dr. Joó István v. tanácsnok, Debr.	20— (760—)
Losonczy Endre lelkész, Hódm.-vhely	40— (900—)
Ary Lajos számv. főnök, Debrecen	10— (310—)
Pethő Ferenc ny. ig. tan., Tiszalök	6— (240—)
Dr. Vértessy István kgi. orvos, Harta	15— (555—)
Dr. P. I.	5— (65—)
Soós András egyenruha szabó, Debr.	25— (60—)
Tóth Andor ref. tanító, Nádudvar	10— (30—)
Papp Gábor, Köröstarcsa	4— (138—)
Földessy Károly, Dolha	5— (20—)
Kalmár István lelk., Bályok, 1943—44	200— (200—)
Ref. egyház, Bályok, 1943 44	100— (150—)
Fekete Antal lelkész, Józsefháza	10— (20—)
Ref. egyház, Csengerújfalú	40— (40—)
„ „ Nagyvárád	50— (127—)

Összesen 1,358·63

Postatakarékpénztár útján 1944 április 11—május 2-ig

Református egyház, Beregújfalú (egyháztagok húsvéti adománya)	124·75
Izapi Gyula ny. erdőtan. Dolha	10— (40—)
Kovács Miklós borászati főfelügyelő, B. diószeg (húsvéti adomány)	20—
Ref. egyház, Pósalaka	20— (60—)
Baresa Mihály lelkész, Pósalaka	10— (30—)
Ref. egyház, Benk	25— (100—)
Vargha Béla gyp. tan., Debrecen	5— (200—)
Ref. egyh., Berettyószéplak, 1942—43	100— (100—)
Nagy Márton lelkész, H.-pályi	20— (60—)
Dr. Joó István, Debr., Péterfia-u 15.	20— (780—)
Losonczy Endre lelk., H.-vásárhely	40— (940—)
Kovács József ny. m. főtan., Csanig	6— (102—)
Ref. egyház, Nagyszekeres	10— (40—)
Fodor József lelk., Fugyivásárhely	25— (425—)
Bíró Lajos tanító, Kisar	25— (117—)
Király Sándor lelkész, Bihartorda	15— (60—)
Ref. egyház, Bihartorda	30— (120—)
Ary Lajos számv. főnök, Debrecen	10— (310—)
Dr. Vértessy István közs. orvos, Harta	15— (570—)
Pethő Ferenc ig. tanító, Tiszalök	6— (246—)
Daday Ákos, Bihartorda	12— (36—)

Összesen 548·75

A kollégiumi pénztárba fizettek 1944 márc. 20—május 9-ig.

Szűcs Ferenc főerdőm., Vucskómező	50— (150—)
Dr. Nagy Sándor, Bp., Vilmos cs.-út 65	40—
Székelyhídi egyh. KIE „Magyar est“ előadásának jövedelméből	100—
Horváth Gábor ig. tanító, Jánd	10— (75—)
Dr. Révész Imre püspök	106— (1405·42)
Kajdanó egyház	20— (55—)
Büdszentmihályi egyház	100·14 (400·14)
Hajdúhadház gyermek-énekkar hangverseny perselypénze	54·18
Nagyszalontai egyház, 1944	200— (600—)
Arday Aladár lelk., Nagyszalonta	100— (300—)
Tunyog: Kelemen László, Varga Lajos	8—
Szabó Gábor püsp. hiv. i.-tízt	50— (200—)

Sípos Andor, Tunyog	5—
Derecske egyh. adományok	29·21
G. Szabó Kálmán tkpzóint. tanár, Debr.	50—
Veress Bálint ny. lelkész	10— (245—)
Soltész Elemér tábori püspök, B.-pest	300— (1200—)
Gyoma egyh. (1000 P törlesztésére)	130— (555—)
Hangya Központ, Budapest	1,000—
Kincses István ny. lelkész, Mátészalka	200— (1200—)
Jeney László lelk., Kiszombor	90—
Avasújváros egyh., Szatmár m.	30— (90—)

Összesen 2,682·53

Ezeket a készpénzbefizetéseken kívül 1944. febr. 24-én beérkezett a Debr. Prot. Lap 1944. évi 5. számában jelzett 8000 P értékű búzakötvény is, amelyet Nánássy Andor földbirtokos küldött az akcióra.

Különféle alapokra.

Szabó Zoltán esperes, saját alapra	240— (1902·80)
Szeremley Béla ny. tan., Debr., s. alapra	33—
Gimn. tanulók 5% járuléka	478·32
Özv. Gáll Ferencné alapra . . fa ára	313·78

Veress István-alapra.

Szeghalom ref. tanítótestület	228— (611·62)
Debreceni tanítótestület: Varga Miklós: „Debreceni elemi iskolák története“ című könyv jövedelméből	110—
Debreceni ref. tanítók	166— ¹
Hajdúhadházi tanítók	24— ²
Összesen a Veress I.-alapra (528—), eddig befolyt	(2343·30)
Dr. Erdős Károly egy. tanár, saját alapjára (febr., márc., ápr.)	90— (1172—)

Dobozy Kálmán Budapest, Visegrádi-u.

48. sz. lakos feléleszti a Dobozy Erzsébet Kántus-alapot . . . 2,000—

Összesen 3,683·10

1944. évi 13. számban nyugtázva	254,947·57
1944 márc. 6—ápr. 11. postatakt. u.	1,358·63
1944 ápr. 11—május 2. postatakt. u.	548·75
1944 márc. 20—május 9. koll. p.-tárba	2,682·53
Nánássy Andor, búzakötvénye	8,000—

Összesen 267,537·48

Külön alapokra: 1944. évi 13. számban nyugtázva	26,976·54
Külön alapokra: márc 6—május 9-ig	3683·10

Összesen 30,659·64

Végösszeg az akcióra és külön alapokra 298,197·12

Megajánlások:

Debreceni tanítók a Veress István-alapra: Vitéz Nagy Pál ig.-tanító 5 évig havi 5 P-t, évi 60 P. Összesen 300 P. Bencze Ferenc tanító 5 évig havi 2 P-t, évi 24 P. Összesen 120 P. Szabó Károly ig.-tanító 1 évben 10 P. Biki Sándor tanító 1 évben 25 P. Szathmáry Kálmán tanító 1 évben 10 P. Kerékgyártó Béla ig.-tanó 10 hónapig havi 5 P-t. Összesen 50 P. Jakucs László ig.-tanó 4 ½ évig havi 5 P-t, évi 60 P. Összesen 270 P. Nagy József tanító 5 évig havi 2 P-t, évi 24 P. Összesen 120 P. Tariska Margit tanítónő 1 évben 10 P. Salánki Róza tanítónő 1 évben 20 P. Wolff Júlia tanítónő 1 évben 50 P. Varga Klára tanítónő 5 évig havi 2 P-t, évi 24 P. Összesen 120 P. Karabélyos Anna tanítónő 1 évben 10 P. Nagy Ferencné tanítónő 1 évben 10 P. Géder Józsefné tanítónő 1 évben 20 P. Géder József tanító 2 évig havi 5 P-t, évi 60 P. Összesen 120 P. Szathmáry Elek tanító 1 évben 10 P. Futó Zoltán ig.-tanító 4 évig évi 25 P. Összesen 100 P. Együtt 1375 pengő.

Az akcióra új megajánlás:

Csengerújfalú: Ref. egyház 5 évre, a 40 P = 200 P. A megajánlásokat és befizetéseket hálásan köszöni a Kollégium igazgatósága.

Debrecen, 1944 május 22.

Jakucs István,
volt Koll. igazgató.

¹ Nagy Pál 10, Szabó Károly 10, Szathmáry Kálmán 10, Szathmáry Elek 10, Salánki Róza 20, Wolff Júlia 50, Karabélyos Anna 10, Nagy Ferencné 10, Géder Józsefné 20, Varga Klára 4, Nagy József 2, Géder József 5, Jakucs László 5.
² Csőszy Ferenc ig. 6 (15), Kiss Gyula ig. 6 (15), Csiba Gábor 6 (15), Szabó József 6 (27).

HALOTTAINK

Egy amerikai lelkipásztor emléke

A május hó elején Budapesten elhalt *Komjáthy Ernő*, volt bridgeporti lelkészben az amerikai magyar református lelkészi kar egyik legértékesebb, legtevékenyebb, nemes emberi és keresztyéni tulajdonságokban leggazdagabb tagja húnyt el.

Az elhunyt lelkész a dunántúli Győrszemere községben született 1879 április 18-án, református papi családból. Feljegyzést érdemlő adat családját illetőleg, hogy rajta kívül még két fivérére lépett a lelkészi pályára, akik közül az egyik, *Komjáthy János*, mocsai, a másik *Komjáthy Aladár*, tárkányi lelkipásztor. *Komjáthy Ernő* iskoláit Pápán végezte, theologiai tanulmányainak elvégzése után Adorjánházán volt segédlelkész és innen ment ki amerikai lelkészi szolgálatra 1903-ban, az amerikai magyar református egyházi életnek e ragyogó évében. Eredetileg Toledoba hívták meg lelkésznek, de *Kuthy Zoltán*nak, a későbbi keleti esperesnek unszolására keleten maradt, hogy nemsokára Bridgeportra kerüljön, ahol aztán egyfolytában 1928-ig lelkészkedett, amikor lelkészi állásáról veje javára lemondva, az *Amerikai Magyar Református Egyesület* ligonieri árvaházának helyettes árvaatyai állását foglalta el, e munkakört töltve be 1935-ig, amikor a honvágy hazahozta. Hazaérkezése óta közeli rokonságának körében élt. Szerénysége visszatartotta attól, hogy itthon lelkészi állás után nézzen s az egyházi életből már csak mint a remetekertvárosi egyház nagy tisztességnek örvendő presbitere vette ki a részét.

A halál nagy hirtelenséggel jött el hozzá. Az élettől duzzadó, erőteljes, mindig mosolygó férfiút két nap alatt magával ragadta a halál, s elhalálozásának közvetlen oka szívgyengeség volt. Özvegye, *Kemény Erzsébet*, két Amerikában élő gyermeke, *Kornél* és *Lilla* és hat szép unokája gyászolják a nagykiterjedésű rokonság mellett.

Amint jeleztük, az idő, amikor *Komjáthy Ernő* Amerikába kikerkezett, igen nagy jelentőségű idő volt az amerikai magyar reformátusok életében. A következő év tavaszán érkezett ki oda gróf *Dégenfeld József* főgondnok, hogy a súlyosan megfalonlott, két harcos táborra szakadt reformátusság között helyreállítsa a békét. Igyekezetei, ne keressük itt miért, nem vezettek a kívánt eredményre, s helyesebben azt eredményezték, hogy a magyarországi református egyház amerikai egyházmegyéjének már 1904-ben megalakulásával, az amerikai magyar reformátusok addig kétoldali harca háromágúvá vált, évtizedeken át izgalomban tartva nemcsak az amerikai magyar berkeket, de sok gondot okozva az itthoni református köröknek is.

Bridgeporton akkor már volt református egyház. Ez a német eredetű *Reformed Church* kebelében alakult meg, s lelkésze *Harsányi István* volt. A hazai egyház egyházmegyéjének *Phoenixvillen* történt megalakulása törést idézett elő a bridgeporti egyházban, amelynek mintegy ötven törzsökös tagja ki is vált az egyházból. Ezek hívták meg *Komjáthy Ernő*t Bridgeportra, s *Komjáthy Ernő* elfogadva a meg-

hívást, a hazai egyház fennhatósága alatt új egyházat szervezett a State Streeten, amely idővel egyik legerősebb amerikai magyar református egyházzá fejlődött ki.

Komjáthy Ernő hatalmas lelkipásztori munkát fejtett ki Bridgeporton, s lelkes munkájának eredményeként, a kezdetben kicsiny gyülekezet hatalmas fává terebélyesedett. E sorok írásakor előttem fekszik az egyháznak 1927-ben kiadott emlékkönyve, az utolsó, amelyet *Komjáthy Ernő* keze állított össze. Látom ebből, hogy 1927-ben az egyházfenntartó tagok száma 322 volt. A szigorú értelemben vett egyházi munka mellett négy egyházi testület tevékenykedett az Anyaszentegyház építésében, a *Kálvin-egylet*, a *Női egylet*, az *Ijjúsági egylet* és a *Vasárnapi iskola*. Utóbbiban a 249 főből álló gyermekseredet 22 csoportba osztva gondozta ugyanannyi ifjú gyülekezeti tagból nevelt vasárnapi iskolai tanító. Az egyházi bevételek ebben az évben **13 ezer 951 dollár 61 centet tettek ki**. Ez az év azonban az új templom építésének kezdő éve és éppen ezért, a templomépítési adományok következtében a bevételek összege jóval magasabb a normális viszonyok között befolyó évi bevételi összeggel. Ideirom hát, hogy **1926-ban 7763-03 dollár és 1925-ben 7306-89 dollár** volt az egyház évi bevétele, amely összegeknek minden centje az egyházukat szerető, s egyházuk fenntartására áldozatos lélekkel adakozó hívek önkéntes adományából folyt be. Lehetetlen azonban meg nem látni e hatalmas, Anyaszentegyházat építő pénzüsszegek mögött azt a lelkipásztori hűséges, áldozatos, a szó legszorosabb értelmében önfeláldozó munkát, amely a hit felséges erejével magasba emeltetve, mindeneket magával vonz. Lehetetlen nem látni még továbbmenően azt a hatalmas erőt, azt a kőszikla erősséget, amelyet egy-egy ilyen csupa hiten és munkás szereteten felépült egyház jelent, s az áldásnak azt a gazdag mértékét, amely egy-egy ilyen egyház életéből nemcsak a hívekre, de az egész emberi társaságra kiárad. Nem lehet éppen ezért csodálkozni a felett, hogy az amerikai magyar élet legrobosztusabb ténye az istenfélelem, az Anyaszentegyház szeretete és az ezekből természetesen folyó meggazdagodás. Az amerikai magyar élet istenes központú élet, s ez élet terheinek hordozásában a kimagasló hős: a hívő lelkipásztor.

Komjáthy Ernő 1927-ben lemondott bridgeporti lelkészi állásáról. Igen jellegzetesek a szavak, amelyeket távozásakor intéz a gyülekezet tagjaihoz. „Bármily furcsán hangozzék is, de nem azért megy el az új munkamezőre, mert nem szeret Bridgeporton élni, hanem éppen azért, mert nagyon szerette és szereti gyülekezetét. Az okos előrelátás, a gyülekezet jövő érdeke az indító ok.” Érdemes megállapítani azt is, hogy a *Komjáthy Ernő* távozásával vejére, *Böszörményi Istvánra* szálló egyház, ennek a rendkívül tevékeny, igen rokonszenves, fáradhatatlan ifjú lelkésznek a gondjai alatt a fejlődésnek addig még nem ismert fokára emelkedett fel.

Még jellegzetesebbek azok a jó tanácsok, amelyeket *Komjáthy Ernő*, mint távozó lelkipásztor intézett a bridgeporti hívekhez. „Én hiszek a Keresztyén Anyaszentegyház erkölcsi rendjében, felséges erkölcsi hivatásában. Ezért sehogy sem fogadom el azt az elvet, amely az egyházakat világias szórakoztató központtá alacsonyítja le.“ ...„Első intelmem tehát

a gyülekezethez, hogy az egyház tekintélyét, lelki méltóságát óvják meg minden elvilágiasodás ellen. . . . „A másik, amit szívére kötök a gyülekezetenek, az, hogy a gyermek, és ifjúsági munkát mindenek fölé helyezze, ha élni akar.“ . . . „Gyermekeinket, ifjainkat nem lehet magunkhoz fűzni és kötni, ha nem látják részünkről a szeretetet és jóakaratot, ha nem látják tőlünk az egyház megbecsülését, a keresztyéni jó példát minden téren.“ . . . „Okos megértés, józan bölcsesség, jóakaratu szeretet, jó példát mutató magaviselet azonban csodákat művelhet ezen a téren.“

A Mesteréhez megtérő hűséges szolga földi tetemeit május 5-én helyezték örök pihenésre. Korporsója felett a szent szolgálatot *Hegyaljai György* remetekertvárosi lelkipásztor végezte, sírja felett pedig volt amerikai lelkész-társ, *Csekés Béla* szapi lelkipásztor mondott búcsúszavakat, az egyedüli volt amerikai lelkész-társ, mert a nagy távolság és a közlekedési nehézségek megakadályozták a többieket abban, hogy utolsó tisztességtételre sírjához elzarándokoljanak, s áldást mondjanak arra, aki a hitnek szép harcát megharcolta, s elment, hogy elvegye a koronát, amely számára eltétetett.

(Debrecen.)

Sebestyén Endre.

Gilicze Antal szentesi lelkipásztor halála. Mély megilletődéssel vettük, Lapunk zártakor, Gilicze Antal szolgatársunk váratlan elköltözése hírét. Életrajzi adatai e percben nem állanak rendelkezésünkre. E helyett teljes terjedelmében közöljük a szentesi egyház gyászjelentését, mely a jó pásztor elmúlásáról és jellemzéséről beszélő bizonyosság. A gyászjelentés így hangzik: „*Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam: Végrezetre eltételelt nekem az igazság koronája.*“ II. Tim. 4, 7. A szentesi református egyház elnöksége, lelkészei, presbitériuma, tantszűlete, az egyház kebelében munkálkodó evangéliumi alakulatok és az egész gyülekezet megrendült lélekkel tudatják, hogy a szentesi református egyház hűséges lelkipásztora, minden nemes ügy támogatója, a szentesi jelsópárti parókiális kör áldottlelkű vezetője, nagytiszteletű *Gilicze Antal* lelkipásztor úr, jolyó évi május hó 28-án rövid szenvedés után elköltözött az élők sorából. A pünkösdi istentiszteleten még megjelent templomában, hogy hirdesse az Igét, az Úr azonban másként határozott. Amikor a hívek serege az Úr asztalához járult, akkor már haláltusáját vívta a lelkészlakon. Temetése jolyó évi május 30-án, kedden délután négy órakor lesz a középső temető halottas házától, az ott tartandó gyászszertartással és a Szeder-temetőben a sírnál, imádsággal. A szentesi református egyháznak közel két évtizeden volt hűséges lelkipásztora. Lángoló hittel hirdette az Igét, szeretettel járadozott a szegényekért és mindenkor igaz és hű szolgája volt az Úrnak. Emlékét mindnyájan kegyelettel őrizzük szívünkben. Emlékét kegyelettel őrszi gyászoló gyülekezete, amelyet oly kimondhatatlanul szeretett. Az igaznak emléke áldott!

K R Ó N I K A

PÁLYÁZAT.

A tiszáninneni egyházkerület esperesével ez év márc. 20-án tartott értekezlet megállapodása és megbízása alapján pályadíjat tűzök ki a következő dolgozatra:

„Az áldozatkésztség hatékonyabb kimunkálásának, felébresztésének, rendszeresítésének módjai és eszközei egyházi életünkben.“

A dolgozatban elő kellene tárni, hogy milyen adakozási módok, eszközök és célok vannak legközelebb egyháztagjaink lelkületéhez? Milyen adakozási módok váltak be eddig egyházi életünkben? Melyek sorvadtak el és mi okból? Mely adakozási forrásokat lehetne hatékonyabban felhasználni, melyeket újból megnyitni és milyen új forrásokat lehetne az adakozás számára találni.

Mit kellene tenni adományok összegyűjtése, kezelése és felhasználása terén, az adakozási kedv és a bizalom növelése szempontjából.

A pályamunkát legalább négy, legfeljebb 12 és fél ívnyi gépelt oldalon, kézírás esetén olvashatóan írva, összefűzve, borítékkal és jelíges levéllel ellátva folyó év szeptember 1-ig kérem eljuttatni a tiszáninneni egyházkerület püspöki hivatalához (Miskolc).

A pályaműveket az esperesek átnézése és hozzászólása alapján egy bizottság fogja elbírálni. A követelményeknek legsikeresebben megfelelő pályamunkát 500 P tiszteletdíjjal jutalmazom.

Miskolc, 1944 május 20.

Dr. Enyedy Andor,
püspök.

Id. Csánki Benjámín debreceni theol. professzor emlékezete. A debreceni Tisza István Tudományos Társaság folyó évi május hó 25-én tartott nyilvános ülése keretében áldozott a Társaság egyik alapító-tagja, id. Csánki Benjámín professzor emlékének. D. Dr. Kállay Kálmán, az elköltözött nagy előd kartársa hatalmas tanulmányban dolgozta fel Csánki professzor tudományos működését és theologus portréját. Az előnkbe táruló kép mindenképpen hű és igaz volt; méltó az elhunyt professzorhoz; de ugyanakkor nagy elismerést szerzett a referens számára is. Mi, akik még személyszerint ismertük Csánki professzort s egy évtizeden át hallgattuk feltett kérdéseit s az azokra érkező válaszokat az első lelkész-képesítő vizsgákon: tökéletesen reáismertünk az ő precíz és pedáns tudományos felkészültségére, filozófikus gondolkozásmódjára, rendszerességére, kifejezéseinek mindig csillogóan világos voltára s derűs világszemléletére. Az illusztris előadó biztos kezekkel rajzolta meg azt, hogy Csánki professzor etikájának tengelye az Isten országa volt s ez a tengelyszerkezet oly biztos és határozott alkotás volt, hogy attól eltérés vagy elhajlás: soha, sehol egy pillanatra sem mutatkozik. Az Isten országa ügye azért tartozott bele oly szílfárdan a Csánki professzor tudományos rendszerébe, mert heletartozott az ő életébe is. Csodálkozásra ragad az a nagy olvasottság, amely kiderül a Csánki professzor forrástanulmányaiából. Ő valóban nem volt „homo unius libri...“ Mindnyájan, kik jelen voltunk D. Dr. Kállay Kálmán professzor előadásán, nagy lelki meggazdagodással jöttünk el onnan s lelkünkben magasan fellobogott a nagy előd emléke. (U.)

A lelkipásztor értékelése Amerikában. Mai és következő heti Lapunkban megjelenő cikkeinkkel kapcsolatban érdekes emlék újul fel tíz év előtti amerikai utunkról. A kanadai Windsor-ban eleven, lüktető életű magyar református

gyülekezetünk virágzik. Lelkipásztora Dr. Molnár István, egykor a pápai theologia h. tanára volt. Ő építtette az érdekes kis magyar templomot; ennek tornya miniatűr „felhőkarcoló”, amennyiben gyülekezeti szobácskák vannak benne elhelyezve. Itt tartják a vasárnapi iskolákat és az ifjúsági összejöveteleket. A szuterénben szép nagy gyülekezeti terem van, melyet minden este élénken látogatnak. Itt résztvettem egy presbiteri gyűlésen. Ennek keretében hangzott el az egyik amerikai magyar egyháztag ajkáról a következő jellemző kijelentés. Valami sürgős ügyben kellett volna dönteni a presbitériumnak; de az „egyakarat” sehogy sem sikerült. Közbeszólt tehát a mi emberünk s ezt mondotta: „*Igazítsa el ezt az egész dolgot a tiszteletes úr, hiszen ő az egyház gondolkodó gépje.*”

Ötven lelkipásztori állás betöltetlen a délerdélyi református egyházban. A nagyenyedi Bethlen Gábor theológián mindössze 20 a hallgatók száma. Ez a csekélyszámú hallgató-ság nem elegendő az utánpótlásra.

66.000 református él szórványokban. Az elmúlt évben részükre 5271 istentiszteletet és 1341 úrvacsoraosztást tartottak. Szórványlátogatás 3424 esetben volt. A szórványok híveitől befolyt 46,914 pengő s az egyes egyházközségek szórványgondozására 70,029 pengőt fordítottak.

Sándorfalvi templom.
(Békésbányai Egyházmegye.)

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2185—1944. szám.

TÁRGY: *Anyakönyvi kutatás.*

FELHÍVÁS

a nagytiszteletű lelkipásztor urakhoz.

Kapronczay Tivadarné postasegédellenőrnő budapesti (Krisztina-körút 12. sz.) lakos kérelmére elrendelem Pataki Zsuzsánna, a Pataki István leánya születési anyakönyvi bejegyzésének 1830—1840. évek közötti felkutatását.

A bejegyzés megtalálása esetén a kivonatnak 20 P utánvétellel leendő megküldését kéri fentnevezett Kap-

ronczay Tivadarné a következő címére: Budapest 114., postavezérigazgatóság.
Debrecen, 1944 május 25.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2393—1944. szám.

TÁRGY: *Nőszövetségi munkaterv.*

KÖRLEVÉL

az összes lelkipásztori hivatalokhoz.

Tudomásul és mihez tartás végett szószerinti szövegben közlöm, az Egyetemes Konvent elnökségének 2737—1944. szám alatt hoztam intézett következő felhívását:

„Van szerencsénk mellékelten megküldeni az Országos Református Nőszövetség Munkaterve I. részének tisztelet-példányát.

A munkatervet egyidejűleg az ország összes lelkészi hivatalainak megküldöttük és hozzá postatakarékpénztári csekkbefizetési lapot is mellékelünk.

Tisztelettel kérjük, méltóztassék alkalmas módon odahatni, hogy a nagytiszteletű lelkészi hivatalok, illetve ahol megalakultak a református nőszövetségi helyi tagozatok, tehetősebb tagjaikkal a Munkatervet megvétetve, a szükséges példányszámot utána rendeljék, legalább azonban a megküldött egy példány árát 1 P összegben befizetési lapon küldjék be a Református Egyetemes Konvent Női Munkája, Budapest című 33.407. sz. postatakarékpénztári csekkszámlára.

Így érhetnők el azt, hogy a nőszövetségi munkaterv kiadásának költségét fedezhessük és az ez utáni kiadványokhoz, amelyekről a jelen füzet függelékében szólunk, alapot teremtsünk.”

Ehhez a törekvéshez minden lelkipásztortestvérem támogatását szeretettel kérem.

Debrecenben, 1944 május 31.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a *Debrecen Protestáns Lapban* közzé kell tenni és a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki hivatal. Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj szabanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2378—1944. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Pályázatot hirdetek a Tiszántúli Református Egyházkerület Püspöki Hivatalában megüresedésre váró püspöki irodatiszti állásra.

Pályázhatnak legalább I. lelkészképesítő vizsgálatot tett olyan segédlelkészek, akik a gép- és gyorsírásban teljesen jártasak.

Az alkalmazás egyelőre ideiglenes és 6 hónapi próbaidőre történik. Az állás 1944 július 1-én elfoglalandó.

Pályázati határidő 15 nap, amely időn belül pályázni szándékozóknak személyesen be kell mutatkozniuk s gép- és gyorsírás tudásukat a püspöki hivatalban igazolniuk kell.

Javadalom az állami rendszerű XI. fizetési osztály 3. fokozata szerint. Ezenfelül jár a hivatallal egy épületben egy egyszobás bútorozott lakás, mely azonban csak ideiglenesen biztosítottatik.

Egyebekben részletes tájékoztatást a 405—1940. sz. egyházkerületi közgyűlési határozat tartalmaz.

Debrecen, 1944 május 27.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A hódmezővásárhelyi református Bethlen Gábor fiú-gimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet: a) magyar-latin rendes tanszékre, b) német-latin, vagy történelem-magyar, vagy magyar-német szakcsoportú rendes tanszékre. A tanszékek rendes vagy helyettes tanárokkal töltenek be. Protestáns pályázók a presbitériumhoz címzett, okmányokkal kellően felszerelt kérvényeiket az iskola igazgatóságához nyújtják be. Pályázati határidő: 1944 június hó 20. Mindkét állást 1944 szeptember 1-én kell elfoglalni. Javadalmazás és kötelesség azonos az állami tanárokéval. Mindkét állás betöltője internátusi vezetést is kaphat, melyért külön javadalmazás jár.

Kisújszállás református Horthy-gimnáziuma pályázatot hirdet egy magyar-francia, egy német-francia, esetleg német-magyar vagy német-latin szakos és egy testnevelési tanszékre. A német tanszék miniszteri kinevezés alá esik. Pályázhatnak protestáns vallású tanárok és tanárjelöltek. Javadalom az állammal azonos. A nyelvi szakosok külön díjazásért internátusi felügyelőséget is vállalhatnak. Szabályszerűen felszerelt kérvények június 25-ig nyújtandók be a gimnázium igazgatóságánál.

Dobra (Szilágy megye) református egyházközség pályázatot hirdet IV—V. tanítónői állásra. Fizetés törvényszerű. Kötelességek: kijelölt osztályok vezetése, belmissziói munkában segédkezés. Pályázati határidő 21 nap. Kérvények Lelkészi Hivatalhoz küldendők.

A geszterédi református egyházközség pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedett kántortanítói állásra. Javadalom: Egészséges jó lakás, melléképületekkel, 300 □-öl kert, 10 kat. hold prima szántóföld 11 értékegységben, stóla, államsegély és helyi járulék. Pályázati határidő 21 nap. Személyes megjelenés önköltségen kívánatos. Megválasztás esetén presbitérium megtéríti. Állás azonnal elfoglalandó. Szabályszerűen felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Geszteréd, u. p.: Balkány címre küldendők.

Told egyházközsége pályázatot hirdet I. sz. kántortanítói állásra. Javadalom 14 értékegység és államsegély. Kötelesség törvény szerint. Pályázatok Lelkészi Hivatal címére küldendők.

Tóti református népiskola I. sz. tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalom: Lakás, évi 140 P az egyháztól és állami fizetékiegészítés. Illetményen kívül 5 köbméter tűzifa. Pályázhatnak okl. tanítónők. Kötelességek: I—II. osztályok tanítása, egyházi és népművelői munkákban segédkezés. Határidő a megjelenéstől számított három hét. Állás azonnal elfoglalható. Kérvények Református Lelkészi Hivatal Tóti, Bihar vm. címzendők.

Verbőce református egyházközség iskolaszéke pályázatot hirdet lemondással megüresedett tanítói állásra. Javadalom: lakás kerttel, mellékhelyiségekkel, valamint a tanítói fizetés 10%-a egyháztól; a többi államsegély. Kántorságért, ha vállalja, külön díjazás jár megegyezés szerint. Vésút 1 km-re, posta helyben. Kötelesség: V—VIII. o. tanítása.

TARTALOM:

Farkas Pál: Szentháromság
Naranésik Imre: Ifjúságunk és a szellemi pályák
Jakucs István: A Kollégium felségítésére történt megajánlások és befizetések
Irodalom — Hírek az egyházmegyéből — Halottaink — Krónika — Hivatalos érteztés — Pályázati hírdetmények — Hírdetések

KISS FERENC

ötvoztanár, ref. presbiter

Telef.: 384-447.

BUDAPEST IV., HARISBAZÁR-U. 3.

Úrvaesorai és kereszteleési edények, nászajándékok, ékszerek stb.

Törött tárgyakat javítok, becserelek. Aranyozok, ezüstözök.

Szövetek, selyme

függönyök, függönykelmék, retikülök, kötött-áruk, női és férfifehéreneműek, rövidáruk nagy választékban.

PETRIK KÁROLY DEBRECEN,
női és férfi divat üzlete Ferenc József-út 25

KONFIRMÁCIÓRA

ELŐKÉSZÍTÉSRE:

APOSTOL ELEK: Konfirmációi káté, az elemi iskola V—VI. osztályát elvégzettek részére ára P —70
VIRÁGH JÓZSEF: Konfirmációi káté az elemi iskola VI. osztályát nem végzett, tanyákon és szórványokon lakó konfirmálók számára ára P —50
DR. PATAY PÁL: Konfirmációi káté, fiú- és leányközépiskolák IV. osztálya számára ára P —80
ERDŐS JÓZSEF: A Heidelbergi Káté ára P —60
D. DR. RÉVÉSZ IMRE: Öntudatos Hit ára P —30

AJÁNDÉKUL:

DR. ERDŐS KÁROLY: Az én vallásom ára P 1—
URAY SÁNDOR: Édesanyám imakönyve (fél-vászon) ára P 4—
SZIKSZAY: Keresztyén tanítások ára P 8—

MEGRENDELHETŐ:

Méliusz

KÖNYVKERESKEDÉSBEN
Debrecen, Ferenc József-út 26.

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK
DEBRECENI FIÓKJA**

Piac-utca 45—47. Telefon: 14-96, 23-70, 23-71.

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen

Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:

betétek elhelyezése kölcsönök föl ósítása
értékpapírok vétele és eladása.

REFORMÁTUS

**PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG
KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN
FÉNYES
ILONA
RIMASZOMBAT**